

FORANTIK

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

Foråret 2016

FORANTIK 18

Medlemsblad for Antik-Historisk Selskab

Lindevej 41, 7600 Struer

Tlf 2479 7519 E-mail: hammitz@gmail.com

Hjemmeside: www.antikhistorie.dk

Tryk: www.reklamika.dk

CVR Nummer 0033556462

Bankforbindelse: Sparekassen Vendsyssel Reg. 9070 konto 1625349725

Bestyrelse:

Kontaktperson og kasserer: Henry Ammitzbøll, Lindevej 41, Asp, 7600 Struer

Tlf. 2479 7519 Mail: hammitz@gmail.com

Sekretær: Tove Husted Christensen, Svinget 8, 7500 Holstebro

Tlf. 2077 0408 Mail: tovehustedc@gmail.com

Redaktør: Lars Korshøj, Gl. Kirkevej 22, 7400 Herning.

Tlf. 9712 7328 og 6178 7003 Mail: b.l.korshoj@gmail.com

Carsten Bagger Nielsen, Strøget 37, 1-3, 7430 Ikast.

Tlf. 4046 6915 Mail: carsten.bagger@mvb.net

Finn Hansen, Drosselvej 2, Bremdal, 7600 Struer

Tlf. 9785 2635 Mail: kf@mhx.dk

Jens Erik Stigaard, Sølystvej 45, 7620 Lemvig

Tlf. 3165 1541 Mail: jens.erik@stigaard.net

Antik-Historisk Selskab er oprettet maj 2006 på initiativ af en række antikvitetsinteresserede mennesker i Midt- og Vestjylland. I selskabets vedtægter er anført, at selskabets virkeområde primært er det midt- og vestjyske område, og ”Selskabets formål er inden for sit geografiske virkeområde gennem foredrag og kurser samt ved kulturelle og debatskabende arrangementer inden for den folkeoplysende ramme at formidle viden og udveksle erfaringer omkring antikviteter og den kulturhistorie, der er knyttet til disse. Derudover afvikles der ekskursioner med samme formål”.

Nye medlemmer optages i selskabet ved henvendelse til et af bestyrelsens medlemmer. Det årlige kontingent udgør kr. 200.- for et fuldt medlemskab. I forbindelse med et fuldt medlemskab kan også optages associerede medlemmer til halvt kontingent – Associerede medlemmer har ikke stemmeret på generalforsamlingen, men deltager på lige fod med andre i selskabets arrangementer.

FORANTIK: ISSN 1902-5467 (Papir-udgaven)

FORANTIK: ISSN 1902-5483 (Online-udgaven)

Indkaldelse til generalforsamling og indbydelse til 10 års jubilæum.

Der indkaldes hermed ifølge vedtægterne til ordinær generalforsamling i Antik-Historisk Selskab til afholdelse

Søndag den 22. maj 2016 kl. 11.00 i

Gæstgivergården Phønix, Sønderlandsgade 21, Holstebro.

Dagsorden vil være ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent og sekretær for generalforsamlingen.
2. Bestyrelsen aflægger beretning om selskabets virksomhed i det forløbne år.
3. Kassereren fremlægger det reviderede regnskab.
4. Behandling af indkomne forslag.
5. Fastsættelse af kontingent.
6. Valg til bestyrelsen.

På valg er i år 3 medlemmer:

Carsten Bagger Nielsen

Finn Hansen

Jens Erik Stigaard

De øvrige bestyrelsesmedlemmer, som ikke er på valg er:

Lars Korshøj

Henry Ammitzbøll

Tove Husted Christensen

Valg af 2 suppleanter - på valg er:

Kathrine Jørgensen

Dorthe Hesselager

7. Valg af revisor og revisorsuppleant.
Anna-Lise Lisbjerg er p.t. revisor og
Asger Andersen er revisorsuppleant

8. Eventuelt

I forlængelse af generalforsamlingen planlægger vi at fejre

Antik Historisk Selskabs 10 års jubilæum

med frokost og et jubilæumsprogram. (Der vil hertil være en beskeden deltagerbetaling).

Nærmere info om arrangementet og tilmeldingsfrist kommer senere, men afsæt allerede nu dagen, så vi kan blive mange til at markere jubilæet.

Bestyrelsen

GAMMELT DANSK SØLV

tirsdag den 8. marts 2016 kl. 19.00 i

Holstebro Aktivitetscenter, Danmarksgade 13, 7500 Holstebro.

Henning Nicolaisen har samlet gammelt dansk sølv gennem 30 år, har skrevet artikler herom og er involveret i den kommende nye udgave af "Danske sølvmærker".

Han har lovet denne aften at give noget af sin viden videre til os og vise os eksempler fra sin samling.

Program:

Noget om guldsmedene, deres arbejder og deres vilkår

Lødighed og vægt

Mesterstempler samt andre stempler og mærker

Lidt om stilperioder

Forfalskninger

Ny udgave af "Danske sølvmærker"

Efter kaffen vil Henning kommentere vores medbragte emner af sølv.

Pris inklusiv kaffe/the med brød: 60 kr.

Tilmelding senest fredag den 4. marts 2016 til:

Tove Husted Christensen, tlf. 20770408, mail: tovehust-edc@gmail.com eller Lars Korshøj, tlf. 97127328 mob.

61787003, mail: b.l.korshoj@gmail.com

Tur til loppemarked i Bella Center og Næstved Museum fredag den 26. – søndag den 28. februar 2016.

Lørdag skal vi på det meget store Loppemarked i Bella Center, om aftenen skal vi hygge os sammen og vise hinanden vores fund, og søndag besøger vi Næstved Museum, hvor der vil være omvisning med fokus på Kähler keramik og Holmegaard Glasværks prøvesamling.

Vi ville meget gerne have lavet turen i bus, men økonomisk lader det sig desværre ikke gøre. I stedet fylder vi vores privatbiler op, og i prisen er inkluderet, at føreren får 700 kr. for at lægge bil til samt betalingen for at køre over Storebæltsbroen. Herudover er inkluderet, at Carsten medbringer trailer, således at evt. større fund kan hjembringes til Jylland.

Der er udsendt indbydelse med program til alle medlemmer, hele indbydelsen er på hjemmesiden, og du kan få nærmere oplysninger hos

Lars Korshøj, tlf. 97127328, mob. 61787003, mail:

b.l.korshoj@gmail.com

Carsten Bagger, Jens Erik Stigaard og Lars Korshøj

Busturen til CLAY Keramikmuseum Danmark i Middelfart den 12. august 2015.

Turen til Clay var en RIGTIG god tur, der startede i bus fra Holstebro kl. 7 og fra Herning kl. 8 med kurs mod Vejle i overskyet vejr, der dog hurtigt klarede op.

Vi gjorde stop på Skærup Rastplads og fik en får kaffe til Lars' hjemmebagte kage.

Næste stop var hos Kjærs Antik i Håre. Det var en 400 kvadratmeter stor hus/hal, hvor alt muligt var blandet sammen. Der var dog flere, der fandt ting, som de absolut ikke kunne undvære.

Efter 1½ time gik turen til Gelsted Kro. En gammel hyggelig kro, hvor vi fik en god dansk middag bestående af farseret svinemørbrad med champignonsauce og hjemmelavet karamelchokolade is.

Vi kørte tilbage til Middelfart og besøgte Clay Keramikmuseum Danmark – tidligere Grimmerhus og fik en times rundvisning af kunsthistoriker Anette. Hun arbejder normalt på København Kunstmuseum, men er i øjeblikket i Middelfart for at hjælpe med at udpakke og registrere den store samling fra Royal Copenhagen.

Clay er et selvejende museum for keramisk kunst, kunsthåndværk og design. Museet blev stiftet i 1994 under navnet Keramikmuseet Grimmerhus på initiativ af en gruppe keramiske kunstnere (5 pers.), der kalder sig Clay Today.

I 2002 blev det fusioneret med det internationale keramiske center Guldagergaard ved Skælskør under navnet Danmarks Keramikmuseum. Efter fusionens ophævelse i 2004 fik museet i Middelfart navnet Danmarks Keramikmuseum – Grimmerhus. Ud over en række enkeltværker af danske og internationale keramikere rummer Danmarks Keramikmuseum flere samlinger af keramisk kunst: Poul Erik Madsen-samlingen (2006), Erik Veistrups samling (erhvervet i hhv. 2005 og 2012) og Royal Copenhagen (2010). Sidstnævnte omfatter værker produceret på fabrikkerne Den Kgl. Porcelainsfabrik, B&G og fajancefabrikken Alumina.

Museets hovedbygning blev opført i 1856 af godsejeren på Hindsgavl Gods og var tidligere brugt som behandlingssted for psykiatriske patienter og senere som pensionat, før det blev museum. Men da museet fik doneret de 55.000 genstande fra Royal Copenhagen Samlingen, var kravet, at der skulle opføres et nyt hus til samlingen. Så blev der søgt fonde, og det blev muligt at bygge det imponerende hus under jorden ind i skrænten med en flot udsigt til Lillebælt og de to broer.

Det første vi så ved ankomsten var Peter Brandes store Krukke, der står i haven, den blev flyttet fra facaden ved nybyggeriet. Krukken er 468 cm høj, vejer 8 ton og blev lavet til Sevillaudstillingen i 1992. Vasen blev brændt, som alle de øvrige værker af Peter Brandes, på Tommerup Teglværk. Den var på dette tidspunkt den højeste vase i verden brændt i et stykke. Dr. Margrethe var på udstillingen i Sevilla og bestilte straks en tilsvarende krukke til haven på Marselisborg Slot. Dronningen var forøvrigt også med til indvielsen af Clay Museet. Museets udstillinger består af 4-5 afsnit. Vi så først en samling på 51 terracottafigurer af Kirsten Justesen kaldet Farma Koncernen fra 1992-97.

I nybyggeriet (under jorden) så vi en samling af museets egne værker, kaldet Pragtstykker. Bob Shay U.S.A. donerede den første genstand til museet i starten af

1990. Men da Erik Vejstrup, af to omgange, donerede 1000 genstande, kom der rigtig gang i museet.

Erik Veistrup, som er pensioneret folkeskolelærer, har siden 1970 samlet på dansk kunst, og selvom samlingen bevæger sig på tværs af udtryksformer, årstal og stilretninger, er der nogle kendetegn. Værkerne er ofte figurative og ekspressive i deres form- og billedsprog, ligesom mange rummer en farverigdom og underfundig humor. Værkerne har han købt med hjertet, ikke som vi andre ofte gør med pungen.

I 2009 besluttede Veistrup at donere en del af samlingen til nogle af landets museer, så de også kunne bringe andre glæde. KUNSTEN fik lov til at udvælge de værker, som ville passe bedst ind i den eksisterende samling, og der blev udvalgt i alt 76 værker, herunder værker af kunstnere som Kurt Trampedach, Preben Hornung og brødrene Arne og Jørgen Haugen Sørensen som supplement til museets eksisterende samling. Desuden blev der udvalgt værker af en række unge danske kunstnere som Tal R, FOS, Anette Harboe Flensburg, John Kømer, Anders Brinch, Jens Robert Jørgensen og Jon Stahn, hvilket har medvirket til at give museets samling af dansk samtidskunst et væsentligt løft. Ved samme lejlighed forærede Erik Veistrup værker til Vendsyssel Kunstmuseum, Trapholt i Kolding samt Museum Jom i Silkeborg, og i 2005 overdrog han med støtte fra Bikubenfonden som tidligere omtalt ca. 1000 keramiske værker til Keramikmuseet Grimmerhus i Middelfart.

Af Pragtstykker synes jeg, vi skal fremhæve kunstnerne: Jørgen Haugen Sørensen, Bjørn Nørgård, Birte Weggeby og Lone Skov Madsen. De er alle kunstnere, der leger med glasurerne, vil demonstrere og give et opråb med deres kunst. Vi fik vist en kande som Tina Broksø og Karen Kjældgård havde lavet i fællesskab begge med bind for øjnene.

Vi så skulpturen Fisk med dame af Sten Lykke Madsen (kunstneren der står bag springvandet på Store Torv i Holstebro).

Ved overgangen til næste afsnit, som består af det donerede fra Royal Copenhagen, så vi to flotte religiøse skulpturer af Jais Nielsen: Skt. Christoffer fra 1936 og Judas og Lynet fra 1935.

Vi fik fortalt, at kunstneren Svend Hammershøj så meget op til Thorvald Bindesbøll. Han gemte og brugte flere af hans tegninger, efter at Bindesbøll var ophørt med at lave keramik.

Næste afdeling bestod udelukkende af donationen fra Royal Copenhagen. Alle 55.000 dele var dog ikke pakket ud, registreret og udstillet endnu. Måske lidt trist når man forventer at se en meget stor udstilling af værker fra Kgl. Porcelainsfabrik. Den Kgl. Porcelainsfabrik startede omkring 1775. Og da Arnold Krog blev kunstnerisk leder, indførte han værker med guldkant, hel- og halvblonde kant.

Vi fik fortalt, at museet havde modtaget flere vaser fra Verdensudstillingen, men også at flere af pragtstykkerne var slået itu. Ærgerligt.

Anette fremhævede Stellet Flora Danica, som er Royal Copenhagen's mest prestigefulde stel og er kendt over det meste af verden. Det første Flora Danica stel blev fremstillet fra 1790-1802 (1761-1887) og var tænkt som en gave fra det danske Kongehus til Zarina Katarina II af Rusland, men hun døde, før hun fik det. Vi så Mågestellet af Fanny Garde og det flotte pragtstel, Hejrestellet, af Pietro Krohn fra 1885. Stellet er produceret i hvidt, blå og med bunker af gulddekorationer. I samme sal er der også udstillet genstande fra Veistrup- og Poul Erik Andersens samlingen. Og hermed genstande fra fabrikkerne Alumina, Hjort, Salto, P. Ipsen, Kaehler, Michael Andersen og Th. Bindesbøll.

På sidste del af rundvisningen så vi udstillingen af Brandes/Engelhard Samlingen, der består af ægteparrets egen samling af Thorvald Bindesbølls genstande. Bindesbøll var modernist og har lavet mange nonfigurative ting længe før sin tid og før andre gjorde det.

Vi så udstillingen af den enorme samling af Peter Brandes egne krukke og fade. Han laver selv tegninger til sine genstande. Sender dem til Tommerup Teglværk, hvor de bliver formet/støbt af keramikere og brændt. Genstandene bliver først brændt ved svag varme, derefter glaseret og dekoreret af Brandes selv og så brændt igen, denne gang ved høj temperatur. Tommerup Teglværks keramiske værksted blev startet i 1987 af bla. Direktør Esben Lyngsø Madsen, der oprindeligt var uddannet tømrer, men senere tog sin keramiske uddannelse på Designskolen i Kolding.

Peter Brandes laver ofte ting i serier, som det også fremgår af udstillingen, eksempelvis flere vaser og fade i samme form men med forskellige farver og dekorationer. En meget flot og stor udstilling af kæmpe vaser, hvoraf flere var opkøbt af forskellige institutioner og andre interesserede. Det er altså ikke museets genstande. Peter Brandes er maler, grafiker, billedhugger og fotograf. Hans billedkunst og keramik er abstrakt og fremstår ofte i brunlige farver. Han fik sit kunstneriske gennembrud i begyndelsen af 1980'erne på Galerie Moderne i Silkeborg. Brandes er af jødisk afstamning og mistede sin farfar i koncentrationslejren i Auschwitz. Dette har han lavet en stor krukke over, som vi så på udstillingen. Den forestiller lejren med pikker og ståltråds linier. Vasen er glaseret i gult og sort.

Da rundvisningen var ovre, havde vi lidt tid til egen disposition, så vi fik set de mange genstande lidt bedre. Hjemturen startede kl. 15.30. Vi var godt fyldt op af de mange indtryk, men havde dog overskud til en konkurrence, som Carsten havde lavet. Den gik ud på at se, hvem der havde gjort det/de bedste køb hos Kjærs Antik.

Det var igen Bodil, der løb af med sejren og en god flaske rødvin.

Der blev rettet en tak til Carsten og Lars for en god filrettelagt tur, og vi sluttede med at synge "Skuld gammel venskaw rent forgo".

Vi var i Herning kl. 17 og i Holstebro kl. 17,30 efter en god tur, som kun kan anbefales til andre.

Kathrine Jørgensen

Billeder fra en spændende og lærerig medlemsaften den 27. oktober 2015, hvor Poul Lyng fortalte om og viste mange eksempler fra sin enorme samling af danske flasker.

Et glas med historie.

Gamle ting fortæller historie og stiller spørgsmål.

Der findes rigtig mange glas, der er ætset, malet eller slebet med motiver eller tekster, der har relation til bestemte steder, begivenheder, firmaer eller personer. Fyens Glasværk har lavet mange emaljemalede glas med tekster som "Hilsen fra Skive", "Glædelig Jul", "Til Fødselsdagen" o.s.v. Kastrup Glasværk har fremstillet rigtig mange ætsede glas af den type. Mest kendt er nok deviseglassene med tekster som "Tillykke", "Til Erindring", "Glædelig Jul" og mange flere. Som glassamler er man selvfølgelig særlig opmærksom, hvis man støder på den type glas med tilknytning til ens nærområde. Jeg har nogle få gange været heldig at finde sådanne glas.

Jeg vil her omtale et af disse glas. Jeg fandt det på et loppemarked på Sjælland. På afstand lignede det ætsede motiv en by med et tårn i midten. Men da jeg fik det i hånden kunne jeg se, at det var et billede af et af mindesmærkerne på Harboøre kirkegård. Så selv om glasset havde et lille skår, så måtte jeg selvfølgelig købe det.

Hjemme i den rigtige belysning kunne motivet studeres bedre, og der var ingen tvivl, for under billedet står der

"MINDESTENEN OVER REDNINGS-
MANDSKABET
SOM DRUKNEDE UNDER RED-
NINGSFORSØGET DEN 25. JANUAR
1897."

Med lup var det endda muligt at læse teksten på mindestenen. Øverst står der "KÆRLIGHEDEN SØGER IKKE SIT EGET

Og længere nede:

FANDT DØDEN
VED
REDNINGSBÅDEN
LILLEØRS KÆNTRING
UNDER REDNINGSFORSØG
DEN 25. JANUAR 1897.

DANSKE MÆND KVINDER OG BØRN
REJSTE DETTE MINDE"

Har man set TV Midtvests film ”Guds Børn”, kender man historien om redningsbådens forlis. Ellers findes der på nettet mange facts om ulykken. Men en af grundene til det store mindesmærke for de 12 redningsmænd er nok, at Harboøre allerede 4 år før var på alle avisers forsider. Ved den store drukneulykke den 21. november 1893 var 26 fiskere fra Harboøre druknet, og pastor Moes begravelsestale om frelse og fortabelse havde vakt forargelse i hele landet. Så i 1897 var Harboøre allerede kendt, og den nye katastrofe skabte stor medfølelse i hele landet.

Om mindestenen på kirkegården ved jeg, at den er af svensk og bornholmsk granit, den er tegnet af arkitekt E. Jørgensen, København, udført af stenhuggermester Carl Scheller, København, og rejst på initiativ af ”en kreds af ansete mænd”.

Glasset er et porterglas, der i Kastrops katalog fra 1910 omtales som ”Pokalform med glat stilk nr. 57”.

Glasset fik mig til at opfriske historien om de to ulykker (og jeg kan anbefale at gå ind på nettet og bl.a. læse pastor Moes tale, der er mere nuanceret, er det blev refereret i datidens aviser – men nuancer egnede sig heller ikke dengang til avisoverskrifter).

Glasset rejste også nogle spørgsmål, som jeg endnu ikke har fundet svaret på, bl.a. om dets alder, og om hvor og hvordan det er blevet solgt. Det må være lavet, efter at mindesmærket er rejst, for på det ætsede billede ses også omgivelserne Men jeg har ikke fundet ud af, hvornår mindestenen er rejst. Det kræver nok, at man giver sig tid til at gennemgå lokalaviserne i årene efter 1897. Jeg har heller ikke fundet ud af, om glasset er fremstillet som turistsouvenir, eller om det evt. er blevet solgt i forbindelse med en indsamling til de efterladte.

Hvis nogen kan hjælpe med svar på disse spørgsmål, ville det være interessant.

Asger Andersen.

Kalender:

Søndag den 24. januar 2016	Hyggeeftermiddag i Gæstgivergården Phønix.
Fredag den 26. februar – søndag den 28. februar 2016	Kør-selv tur til København.
Tirsdag den 8. marts 2016	Henning Nicolaisen: "Gammelt dansk sølv" i Holstebro Aktivitetscenter.
Fredag den 1. april 2016	HUSK AT BETALE KONTINGENT! Reg. 9070 konto 1625349725.
Søndag den 22. maj 2016	Generalforsamling og 10 års jubilæum i Gæstgivergården Phønix.
Lørdag den 18. juni 2016	Kør-selv tur til Thyborøn.
Lørdag den 10. september 2016	Udflugt med bus.
Tirsdag den 6. december 2016	Julearrangement

ANTIK & DESIGN

5. februar - 7. februar 2016

Tinghallen, Tingvej 2, 8800 Viborg

På omkring 60 salgsstande vil forhandlere fra hele landet præsentere det bedste inden for områder som møbler, porcelæn, kuriosa og fornem dansk kunst. Kort sagt noget for enhver smag.

Lørdag og søndag fra kl. 10 - 13 vil der være mulighed for at få vurderet sine egne antikviteter, dog max 2 effekter pr. person.

Åbningstider:

Fredag d. 5. februar kl. 12.00 - 18.00

Lørdag d. 6. februar kl. 10.00 - 17.00

Søndag d. 7. februar kl. 10.00 - 17.00

Medlemmer af Antik-Historisk Selskab kan rekvirere fribillet hos Henry Ammitz-bøll, tlf. 24797519, mail: hammitz@gmail.com